

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 112/07-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. septembra 2007 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti M. B., K., zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. V., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti vedenom pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti vedenom pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94) prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. M. B. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 80 000 Sk (slovom osemdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. M. B. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 9 444 Sk (slovom deväťtisícštyristoštyridsaťštyri slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť na účet advokátky JUDr. Ľ. V., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I .

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 24. mája 2007 č. k. II. ÚS 112/07-10 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť M. B., K. (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti vedenom pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94).

Zo s'ťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti vedenom pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94) sa žalobou podanou okresnému súdu v roku 1994 právni predchodcovia s'ťažovateľky spolu s ďalšími žalobcami (poznámka ústavného súdu – zo súdneho spisu, ako aj z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že žalobkyňou bola priamo s'ťažovateľka a nie jej právni predchodcovia) domáhali proti žalovanému TJ VSŽ K. (ďalej len „žalovaný v 1. rade“) odstránenia neoprávnenej stavby zo sporného pozemku a neskorším podaním sa alternatívne domáhali zriadenia vecného bremena k spornému pozemku. Podľa tvrdenia s'ťažovateľky okresný súd koná v jej veci so zbytočnými

prieťahmi, čím sa predlžuje stav jej právnej neistoty a oddaľuje sa právoplatné skončenie sporu.

Na základe prehľadu procesných úkonov okresného súdu v predmetnej veci, ktoré sú uvedené v sťažnosti, sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky M. B., r. T. zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na konanie bez zbytočných prieťahov konaním Okresného súdu Košice I., pod č. k. 15 C 289/94 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Košice I. aby konal vo veci vedenej pod sp. 15 C 289/94.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000,- Sk, ktoré je Okresný súd Košice I. povinný zaplatiť sťažovateľke do 3 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. Spr. 2364/05 z 28. júna 2007 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 13. júla 2007._

2.1 Predseda okresného súdu okrem popisu procesných úkonov okresného súdu v skúmanom konaní vo svojom vyjadrení uviedol:

„Je pravdou, že od roku 1994 nebolo ešte vo veci meritórne rozhodnuté. Po právnej stránke vec nie je náročná. Je však náročná po stránke skutkovej.

V konaní vystupuje na strane žalobcov viacej subjektov, z ktorých v priebehu konania niekoľkí zomreli, a preto bolo potrebné čakať na výsledky dedičských konaní. Na objektívne zistenie skutkového stavu bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. Tieto skutočnosti a tiež zmeny v osobe zákonnej sudkyne značne prispeli k predĺženiu konania.

Žiadame upustiť od ústneho prejednávania sťažnosti, pretože od tohto prejednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu okrem iného uviedla:

„(...) k vyjadreniu uvádzame, že OS Košice I., vo svojom vyjadrení skonštatoval sled jednotlivých úkonov, ktoré súd vo veci vykonal a voči takémuto vyjadreniu nemáme žiadne pripomienky.

Súhlasíme s tým aby súd upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu, nakoľko aj podľa nášho názoru od takéhoto prejednávania veci nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti vedenom pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94):

Sťažovateľka sa spolu s ďalšími 22 žalobcami (ďalej len „sťažovateľka a spol.“) domáhala žalobou podanou okresnému súdu 5. októbra 1994, aby bolo žalovanému v I. rade uložené odstrániť stavbu (tenisový areál) zo spornej parcely z dôvodu, že táto

patrila právnym predchodcom sťažovateľky a spol., ktorým bola neoprávnene vyvlastnená v čase, keď už nežili, a sťažovateľke a spol. ako oprávneným dedičom nebola poskytnutá náhrada za vyvlastnenie (konanie o žalobe bolo okresným súdom vedené pod sp. zn. 15 C 806/94).

Po tom ako okresný súd výzvou zo 4. apríla 1995 vyzval sťažovateľku a spol. na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu, sťažovateľka a spol. 19. apríla 1995 žiadali, aby im bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a následne sa žalovaný v 1. rade 25. apríla 1995 vyjadril k žalobe. Podaním doručeným okresnému súdu 14. februára 1997 sťažovateľka a spol. žiadali, aby okresný súd pripustil rozšírenie okruhu účastníkov konania na strane žalovaných o Mesto K. a súčasne k pôvodnému žalobnému petitu navrhli alternatívny petit s tým, že ak by nebolo účelné odstránenie stavby zo sporného pozemku, tak žiadajú, aby bolo v ich prospech zriadené na spornom pozemku časovo neobmedzené vecné bremeno za náhradu.

Okresný súd 20. februára 1997 vyzval sťažovateľku a spol. na predloženie dokladov nevyhnutných pre posúdenie ich žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne zaslal doplnenie žaloby zo 14. februára 1997 na vyjadrenie žalovanému v 1. rade a Mestu K. Ďalší procesný úkon vykonal okresný súd 27. júla 2000, keď uznesením rozhodol o spojení konaní vedených pod sp. zn. 15 C 806/94 a sp. zn. 18 C 417/94 na jedno spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. 15 C 806/94; ďalším uznesením pripustil, aby vstúpilo do konania ako žalovaný v 2. rade Mesto K. (ďalej len „žalovaný v 2. rade“) a súčasne nariadil pojednávanie na 5. október 2000.

V rámci prípravy pojednávania okresný súd 1. augusta 2000 žiadal od Okresného úradu K., odbor katastrálny (ďalej len „katastrálny úrad“), list vlastníctva a identifikáciu spornej parcely, súčasne sťažovateľke a spol. zaslal na vyplnenie tlačív o ich osobných, majetkových a zárobkových pomeroch a 4. októbra 2000 okresný súd uznesením rozhodol, že z konania vedeného pod sp. zn. 15 C 806/94 vylučuje na samostatné konanie vec vedenú pôvodne pod sp. zn. 18 C 417/94. Po vypočutí prítomných účastníkov konania bolo pojednávanie konané 5. októbra 2000 odročené na 6. december 2000 s tým, že budú

pripojené súvisiace dedičské spisy po právnych predchodcoch sťažovateľky a spol., budú predvolaní neprítomní žalobcovia v 11. a 19. rade a na návrh žalovaného v 1. rade bude vyžiadaný vyvlastňovací spis o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti.

Pojednávanie konané 6. decembra 2000 bolo po vypočutí prítomných účastníkov (žalobcu v 11. rade) odročené na neurčito za účelom pripojenia dedičských spisov, ako aj z dôvodu, aby právny zástupca sťažovateľky a spol. zistil, či bolo prerokované dedičstvo po právnej predchodkyni žalobcov v 16. – 20. rade (sťažovateľka je žalobkyňou v 16. rade) – J. T. ohľadom jej podielu na spornej nehnuteľnosti a či teda žalobcovia v 16. (sťažovateľka) – 20. rade sú vlastníkami tohto podielu na spornej nehnuteľnosti.

Ďalší procesný úkon vykonal okresný súd 30. júna 2003, keď v dedičskej kancelárii vyhládal a pripojil k spisu osvedčenie o dedičstve po zomrelej J. T. (právnej predchodkyni žalobcov v 16. – 20. rade), pričom následne 29. júla 2003 okresný súd vyzval aj právneho zástupcu sťažovateľky a spol., aby predložil osvedčenie o prerokovaní dedičstva po J. T. v zmysle záverov prijatých na pojednávaní 6. decembra 2000 a tiež, aby oznámil všetky jemu dostupné informácie k predmetu sporu.

Dňa 29. septembra 2003 okresný súd uznesením priznal oslobodenie od súdnych poplatkov 14 žalobcom (aj sťažovateľke) a 15. októbra 2003 nariadil pojednávanie na 25. november 2003, ktoré bolo z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti žalovaného v 2. rade odročené na 17. február 2004, pričom ďalšie pojednávania sa konali 23. marca 2004 a 17. júna 2004, ktoré bolo odročené na neurčito, pričom okresný súd na poslednom z uvedených pojednávanií súčasne vyhlásil uznesenia, ktorými jednak vyhovel žiadosti sťažovateľky a spol. z 27. apríla 2004 a pripustil rozšírenie okruhu účastníkov na strane žalovaných o TJ Športvýroba K., s. r. o. (ďalej len „žalovaný v 3. rade“), a jednak pripustil rozšírenie návrhu o alternatívny petit v zmysle návrhu sťažovateľky a spol. zo 14. februára 1997.

V ďalšom procesnom postupe okresný súd uznesením č. k. 15 C 289/94-150 z 11. novembra 2004 pripojil skúmané konanie spolu s ďalšími deviatimi konaniami ku

konaniu vedenému pod sp. zn. 15 C 289/94 s tým, že na čas znaleckého dokazovania sa bude viesť o týchto veciach jedno spojené konanie pod spoločnou sp. zn. 15 C 289/94, pričom týmto uznesením okresný súd súčasne nariadil znalecké dokazovanie súdnym znalcom z odboru geodézie a kartografie a účastníkom uložil povinnosť zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie. Predmetné uznesenie nadobudlo vo výroku o nariadení znaleckého dokazovania právoplatnosť 30. novembra 2004 a vo výroku o povinnosti zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie 16. decembra 2004.

Okresný súd 23. novembra 2004 žiadal katastrálny úrad, aby mu oznámil, či je v katastri nehnuteľností evidované rozhodnutie o vyvlastnení spornej parcely. Požadovanú informáciu mu katastrálny úrad poskytol 7. decembra 2004. Následne okresný súd 7. apríla 2005 telefonicky vyzval súdneho znalca, aby si osobne na okresnom súde prevzal spisy za účelom vypracovania znaleckého posudku; ten tak učinil 11. apríla 2005. Po tom, ako okresný súd súdnemu znalcovi dvakrát predĺžil lehotu na vypracovanie znaleckého posudku, a to uznesením z 22. júla 2005 a uznesením z 25. októbra 2005, súdny znalec predložil okresnému súde vypracovaný znalecký posudok 2. januára 2006, ktorý bol 3. januára 2006 zaslaný na vyjadrenie účastníkom konania.

Ďalšie znalecké dokazovanie súdnou znalkyňou z odboru oceňovania nehnuteľností nariadil okresný súd uznesením z 25. mája 2006 za účelom ocenenia vecného bremena, ktoré žiadali účastníci konania zriadiť k jednotlivým častiam spornej parcely (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 27. júla 2006). Súdna znalkyňa si na okresnom súde osobne prevzala spisy 7. septembra 2006 a znalecký posudok predložila okresnému súde 9. októbra 2006, ktorý bol následne 10. októbra 2006 zaslaný na vyjadrenie účastníkom konania.

Po vypracovaní znaleckých posudkov okresný súd 5. apríla 2007 nariadil vo veci vedenej pod sp. zn. 15 C 806/94 pojednávanie na 3. máj 2007, ktoré bolo po vypočutí prítomných účastníkov a zistení, že dvaja zo žalobcov zomreli, odročené na neurčito.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov ...

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti vedenom pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94) o žalobe sťažovateľky, ktorou sa spolu s ďalšími žalobcami domáha odstránenia neoprávnenej stavby postavenej podľa jej tvrdenia na neoprávnene vyvlastnenom pozemku, resp. alternatívne o zriadenie vecného bremena, došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd sa stotožňuje so stanoviskom okresného súdu, že *„Po právnej stránke vec nie je náročná“*, avšak pokiaľ ide o otázku skutkovej zložitosti ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania a na vstupovanie nových účastníkov do konania možno považovať konanie za fakticky zložitejšie. Na faktickú zložitosť konania poukázal vo svojom stanovisku aj okresný súd, aj keď nemožno súhlasiť s jeho názorom, že k predĺženiu konania v dôsledku faktickej zložitosti veci prispelo to, že v priebehu konania došlo k úmrtiu viacerých osôb na strane žalobcov, *„a preto bolo potrebné čakať na výsledky dedičských konaní“*, pretože podľa zistenia ústavného súdu v skúmanom konaní došlo k úmrtiu dvoch žalobcov až v poslednom štádiu konania, čo bolo okresnému súdu oznámené na pojednávaní 3. mája 2007. Súčasne ústavný súd dodáva, že samotná vecná (skutková) zložitosť veci nemôže ospravedlniť doterajšiu celkovú dĺžku konania (viac ako 12 rokov a 9 mesiacov) a úplnú nečinnosť okresného súdu v trvaní viac ako 9 rokov.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd nezistil takú skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v skúmanom konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľka síce v priebehu konania doplnila žalobu o alternatívny petit a tiež opakovane navrhla rozšírenie okruhu účastníkov na strane žalovaných (o žalovaného v 2. a 3. rade), avšak týmito dovolenými procesnými úkonmi sťažovateľka iba reagovala na aktuálny vývoj procesnej situácie v konaní, a preto ich nemožno považovať za také okolnosti, ktoré by mohli významnejším spôsobom ovplyvniť postup okresného súdu.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v tejto súvislosti prihliadol aj na § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd zistil, že v kontexte doterajšej dĺžky skúmaného konania bol postup okresného súdu vo väčšej miere poznačený zbytočnými priet'ahmi. Po podaní žaloby 5. októbra 1994 okresný súd vykonal prvý procesný úkon až po šiestich mesiacoch 4. apríla 1995, keď sťažovateľku a spol. vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. Následne po tom, ako sťažovateľka a spol. 19. apríla 1995 požiadali o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a po tom ako sa 25. apríla 1995 žalovaný v 1. rade vyjadril k žalobe, okresný súd vykonal procesný úkon až po viac ako 1 roku a 9 mesiacoch, a to 20. februára 1997, keď vyzval účastníkov na predloženie listinných dôkazov a opätovne bol okresný súd vo veci činný až po viac ako 3 rokoch a 5 mesiacoch, keď 27. júla 2000 nariadil vo veci prvé pojednávanie. Ústavný súd zistil ďalšie obdobie nečinnosti okresného súdu v trvaní viac ako 2 rokov a 7 mesiacov v období od 14. decembra 2000, kedy okresný súd zabezpečoval dedičské spisy po právnych predchodcoch sťažovateľky a spol., až do 29. júla 2003, kedy okresný súd vyzval účastníkov na oznámenie informácií v zmysle záverov prijatých na poslednom pojednávaní, ktoré sa konalo 6. decembra 2000. Napokon okresný súd nariadil znalecké dokazovanie vo veci po viac ako 10 rokoch od začiatku konania.

Ústavný súd zistil, že z celkovej dĺžky takmer 13-ročného konania, počas ktorého nebolo vyhlásené ani jedno meritórne rozhodnutie, bol okresný súd nečinný 8 rokov.

Ústavný súd navyše poukazuje na skutočnosť, že nie zanedbateľnou skutočnosťou svedčiacou o neefektívnej činnosti okresného súdu je, že napr. o žiadosti sťažovateľky a spol. o oslobodenie od súdnych poplatkov z 19. apríla 1995 okresný súd rozhodol až 29. septembra 2003 alebo o žiadosti sťažovateľky a spol. zo 14. februára 1997, ktorou žiadali, aby okresný súd pripustil rozšírenie žalobného petitu o alternatívny petit, okresný súd rozhodol až 27. júla 2000.

Tvrdenie okresného súdu, že k predĺženiu konania prispeli tiež „*zmeny v osobe zákonnej sudkyne*“, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 52/99, I. ÚS 35/03, II. ÚS 200/05) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších zamestnancov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezavádzajú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 289/94 (v súčasnosti vedenom pod pôvodnou sp. zn. 15 C 806/94) došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na dlhodobú nečinnosť okresného súdu, považuje za primerané v sume 80 000 Sk, tak ako je to uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si uplatnila nárok na ich úhradu, avšak ich výšku nevyčíslila.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a), c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších prepisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 je 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je 178 Sk.

S poukazom na výsledok konania priznal ústavný súd sťažovateľke nárok na úhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2007 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu a vyjadrenie z 13. júla 2007) v celkovej sume 9 444 Sk vrátane režijného paušálu, tak ako je to uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2007